

Zaak C-320/24**Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie****Datum van indiening:**

30 april 2024

Verwijzende rechter:

Corte suprema di cassazione (Italië)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

26 april 2024

Verzoekende partijen:

CR

TP

Verwerende partij:

Soledil Srl, in surseance van betaling [voorheen Soledil SpA]

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Geding tussen twee consumenten en een bouwonderneming over de hoogte van de door hen verschuldigde boete naar aanleiding van de ontbinding wegens niet-nakoming van een in 1998 gesloten voorlopige koopovereenkomst voor onroerend goed. Het hoofdgeding is een bij de Corte di cassazione (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken, Italië) aanhangige procedure waarin de rechtmatigheid wordt getoetst van de beslissing ten gronde die de Corte d'appello (rechter in tweede aanleg, Italië) heeft gegeven nadat de cassatierechter een eerder arrest waartegen cassatieberoep was ingesteld, naar die rechter had terugverwezen. In dat hoofdgeding hebben de particulieren voor het eerst aangevoerd dat dit boetebeding een oneerlijk karakter heeft en nietig/ongeldig is in de zin van richtlijn 93/13/EEG betreffende consumentenbescherming. Daarbij rijst de vraag of het impliciete gezag van gewijsde dat de tijdens het geding niet uitdrukkelijk behandelde kwesties hebben verkregen (zoals in casu de kwestie van de nietigheid/ongeldigheid van de oneerlijke bedingen) opzij kan worden gezet, en of

die kwestie van nietigheid/ongeldigheid dus ambtshalve aan de orde kan worden gesteld in de nieuwe procedure voor de Corte di cassazione.

Voorwerp en rechtsgrondslag van de prejudiciële verwijzing

Krachtens artikel 267 VWEU wordt het Hof gevraagd of richtlijn 93/13/EEG betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten aldus kan worden uitgelegd dat zij zich verzet tegen een nationale regeling van procesrecht die de rechter belet om de nietigheid/ongeldigheid van een oneerlijk beding ambtshalve vast te stellen in geval van impliciet gezag van gewijsde in een eerdere procedure voor de feitenrechter en de cassatierechter waarin er steeds van is uitgegaan dat dit beding geldig en werkzaam was, ook in het licht van de omstandigheid dat de betrokkenen die nietigheid/ongeldigheid tijdens de procedure nooit hebben ingeroepen.

Prejudiciële vraag

Moeten artikel 6, lid 1, en artikel 7, lid 1, van richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten en artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie aldus worden uitgelegd:

- (a) dat zij in de weg staan aan de toepassing van de beginselen van nationaal procesrecht op grond waarvan preliminaire kwesties, ook over de nietigheid van de overeenkomst, die bij de rechtmatigheidstoetsing niet zijn aangevoerd of aan de orde gesteld, en die in logisch opzicht onverenigbaar zijn met de aard van het dictum van het arrest van de cassatierechter, niet kunnen worden onderzocht tijdens de behandeling van de terugverwezen zaak, noch tijdens de rechtmatigheidstoetsing waaraan de partijen het in de terugverwezen zaak gewezen arrest onderwerpen;
- (b) ook in het licht van de aan de consumenten toerekenbare totale passiviteit, in die zin dat zij de nietigheid/ongeldigheid van de oneerlijke bedingen pas voor het eerst hebben aangevoerd in het cassatieberoep tegen het in de terugverwezen zaak gewezen arrest;
- (c) en dit met name in verband met het aan de orde stellen van de oneerlijke aard van een kennelijk onredelijk boetebeding, met betrekking waartoe bij de rechtmatigheidstoetsing is geoordeeld dat de hoogte daarvan op grond van passende criteria moet worden verlaagd (quantum), ook gezien het feit dat de consumenten de oneerlijke aard van het beding pas hebben aangevoerd (an) na de uitspraak in de terugverwezen zaak?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten (hierna: „richtlijn 93/13”): de artikelen 6 en 7

Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: „Handvest”): artikel 47

Arresten van het Hof van 4 juni 2020, Kancelaria Medius (C-495/19, EU:C:2020:431), en van 17 mei 2022, SPV Project 1503 e.a. (C-693/19 en C-831/19, EU:C:2022:395), Unicaja Banco (C-869/19, EU:C:2022:397), Ibercaja Banco (C-600/19, EU:C:2022:394), en Impuls Leasing Romania (C-725/19, EU:C:2022:396)

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Artikel 1341, tweede alinea, codice civile (burgerlijk wetboek; hierna: „cod. civ.”, waarin is bepaald dat bedingen die het evenwicht tussen de uit de overeenkomst voortvloeiende rechten en verplichtingen aanzienlijk verstoren ten nadele van een partij, specifiek tweemaal moeten worden ondertekend.

Artikel 1469-bis, derde alinea, punt 6), cod. civ., in de versie die gold op 9 september 1998 (datum waarop de overeenkomst in het hoofdgeding is ondertekend), welke bepaling is ingevoerd bij wet nr. 52 van 6 februari 1996, waarbij richtlijn 93/13 uitdrukkelijk in nationaal recht is omgezet [thans artikel 33 van decreto legislativo n. 206 - codice del consumo (wetsbesluit nr. 206 inzake het consumentenwetboek) van 6 september 2005], waarin is bepaald dat bedingen als oneerlijk worden beschouwd indien zij, onder andere, bepalen dat in geval van niet-nakoming een onevenredig hoog bedrag wordt betaald.

Artikel 1469-quinquies cod. civ., in de versie die gold op 9 september 1998, dat is ingevoerd bij wet nr. 52/1996 [thans artikel 36 van de codice del consumo], waarin is bepaald dat oneerlijke bedingen nietig/ongeldig zijn, en die ongeldigheid, die uitsluitend in het voordeel van de consument werkt, ambtshalve door de rechter kan worden vastgesteld.

Artikel 394 van de codice di procedura civile (wetboek van burgerlijke procesvordering; hierna: „cod. proc. civ.”) en de rechtspraak waarin deze bepaling wordt uitgelegd. Volgens deze bepaling is de behandeling van een terugverwezen zaak een „gesloten” procedure, die ertoe strekt een nieuwe uitspraak te verkrijgen ter vervanging van de door de Corte di cassazione vernietigde uitspraak, en mogen de partijen het voorwerp van het geding niet wijzigen door nieuwe vorderingen en excepties in te dienen. Dat geldt ook voor kwesties die ambtshalve kunnen worden onderzocht en niet door de Corte di cassazione in aanmerking zijn genomen, en die impliciet gezag van gewijsde hebben gekregen (zie onder andere de beschikkingen van de Corte di cassazione, Kamer 2, nr. 29879 van 27 oktober

2023; Kamer 6-3, nr. 27736 van 22 september 2022; Kamer 6-5, nr. 26108 van 18 oktober 2018)

Vaste rechtspraak van de Corte di cassazione volgens welke de beginselen die zijn geformuleerd in de arresten van het Hof waarin het Unierecht wordt uitgelegd, ius superveniens vormen en rechtstreeks van toepassing zijn in de nationale rechtsorde (zie onder meer de arresten van de Corte di cassazione, Kamer 5, nr. 14624 van 25 mei 2023, en Kamer 5, nr. 9375 van 5 april 2023)

Korte uiteenzetting van de feiten en de procedure in het hoofdgeding

A. Arbitraal vonnis, procedure voor de Corte d'appello di Ancona (rechter in tweede aanleg Ancona, Italië) en eerste cassatieberoep

- 1 Op 9 september 1998 hebben CR en TP met de vennootschap Soledil een voorlopige koopovereenkomst voor een woning gesloten. Zij hebben Soledil een bedrag van 72 869,16 EUR aanbetaald, en hebben het pand in afwachting van de ondertekening van de definitieve overeenkomst in bezit gekregen en onmiddellijk in gebruik genomen.
- 2 De voorlopige overeenkomst bevatte een boetebeding waarin partijen vooraf hadden vastgesteld welke prestatie in geval van niet-nakoming door een van de contractpartijen verschuldigd was aan de tegenpartij („boete”), ten belope van het volledige aanbetaalde bedrag, onverminderd het recht op verdere schadevergoeding.
- 3 Tussen de partijen is onenigheid ontstaan omdat de definitieve overeenkomst niet is gesloten. Het geschil is eerst voorgelegd aan een arbitragecommissie, die bevoegd was op grond van een arbitrageclausule in de voorlopige overeenkomst.
- 4 Vervolgens zijn CR en TP tegen het arbitrale vonnis in beroep gekomen bij de Corte d'appello di Ancona, die het arbitrale vonnis heeft vernietigd bij vonnis van 28 maart 2009, onder andere omdat een vervaltermijn niet in acht was genomen. Deze rechter heeft de voorlopige overeenkomst vervolgens ontbonden verklaard wegens niet-nakoming, naar aanleiding van de ongerechtvaardigde weigering van CR en TP om de definitieve overeenkomst te ondertekenen en het resterende bedrag van het verschuldigde koopprijs te betalen, en heeft hen veroordeeld tot teruggave van het onroerend goed. Tegelijkertijd is Soledil veroordeeld tot terugbetaling van de ontvangen aanbataling, waarvan zij – bij wijze van boete, die door de rechter is verlaagd – uitsluitend de over dit bedrag opgebouwde rente mocht inhouden. De vordering van Soledil tot vergoeding van de verdere schade is daarentegen afgewezen omdat daarvoor geen bewijs was geleverd.
- 5 Soledil heeft tegen dit arrest beroep in cassatie ingesteld (eerste cassatieberoep), waarbij zij aanvoerde dat de boete ten onrechte was verlaagd en de vordering tot schadevergoeding ten onrechte was afgewezen. CR en TP hebben daartegen

verweer gevoerd en tegelijkertijd incidenteel beroep ingesteld, waarbij zij betwistten dat de niet-nakoming aan hen te wijten was.

- 6 Bij arrest van 14 november 2015 heeft de Corte di cassazione het eerste middel van beroep van Soledil toegewezen en geoordeeld dat de Corte d'appello di Ancona een ontoereikende motivering had gegeven met betrekking tot de criteria die deze rechter heeft gehanteerd voor de vaststelling van de lagere boete. Het incidenteel beroep is daarentegen afgewezen, en de toerekening van de niet-nakoming aan CR en CP is bevestigd. De Corte di cassazione heeft het litigieuze arrest bijgevolg vernietigd voor zover dat betrekking heeft op het toegewezen middel, en de zaak terugverwezen naar de Corte d'appello di Bologna (rechter in tweede aanleg Bologna, Italië), die de hoogte van de aan Soledil verschuldigde boete opnieuw moest vaststellen met inachtneming van de aanwijzingen van de Corte di cassazione, overeenkomstig artikel 394 cod. prod. civ.

B. Terugverwezen zaak voor de Corte d'appello di Bologna en tweede cassatieberoep

- 7 Soledil heeft de zaak vervolgens hervat voor de Corte d'appello di Bologna, en daarbij aangevoerd dat er bij de verlaging van de boete geen rekening was gehouden met het belang van de schuldeiser bij nakoming, het evenwicht van de prestaties, en met name het feit dat CR en TP het pand gedurende 9 jaar in bezit hebben gehad en gebruikt, en dat Soledil het pand niet kon verhuren om daaruit inkomsten te verkrijgen. Soledil verzocht daarom om de boete vast te stellen op het reeds in de voorlopige overeenkomst vastgestelde bedrag, ten belope van de aanbetsaling van 72 869,15 EUR, en om te erkennen dat zij verdere schade had geleden als gevolg van de onrechtmatige en voortdurende bezetting van het pand door CR en TP, die op hun beurt hebben verzocht die vordering af te wijzen.
- 8 Bij arrest van 12 oktober 2018 heeft de Corte d'appello di Bologna de door CR en TP verschuldigde boete vastgesteld op 61 600,00 EUR en de vordering van Soledil tot vergoeding van de verdere schade afgewezen, en wel op grond: (a) dat de terugverwezen zaak uitsluitend betrekking had op de toepassing van de boete en de eventuele verlaging ervan, en op het aantonen van eventuele verdere schade; (b) dat het feit dat was voldaan aan de voorwaarden om Soledil de in de voorlopige overeenkomst overeengekomen boete toe te kennen, onbetwist was en gezag van gewijsde heeft verkregen; (c) dat het voornoemde boetebeding onredelijk was, zelfs indien in aanmerking werd genomen dat het onroerend goed feitelijk jarenlang bezet is geweest en de schuldeiser er belang bij had het onroerend goed te verkopen of te verhuren (d) dat CR en TP de overeengekomen aanbetsaling hadden gedaan, terwijl Soledil ondertussen rentebaten had kunnen ontvangen over die bedragen of rentelasten had kunnen besparen over de bedragen die zij anders door middel van een lening had kunnen vragen; (e) dat 550,00 EUR per maand een billijke huurprijs werd geacht (een tussenweg tussen de huurprijzen die de twee procespartijen hebben genoemd), met een totaal verschuldigd bedrag van 61 600,00 EUR, zonder rente en inflatiecorrectie, gelet op punt (d); (f) dat Soledil niet had aangetoond dat zij verdere schade heeft geleden.

c) Hoofdgeding (cassatieberoep tegen het arrest van de Corte d'appello di Bologna waarmee de terugverwezen zaak is afgesloten)

- 9 CR en TP hebben de Corte di cassazione om een rechtmatigheidstoetsing verzocht (tweede cassatieberoep), en in het kader van dit hoofdgeding bleek het noodzakelijk het Hof te verzoeken om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van richtlijn 93/13.

Voornaamste argumenten van de partijen in het geding

- 10 In dit beroep hebben CR en TP (hierna ook: „verzoekers”) voor het eerst een nieuw middel aangevoerd, namelijk dat de voorlopige koopovereenkomst een overeenkomst tussen een consument en een verkoper is en dat het litigieuze boetebeding een oneerlijk karakter heeft, aangezien het bepaalt dat een onevenredig hoog bedrag aan schadevergoeding moet worden betaald. Dit beding had als zodanig specifiek tweemaal door de consument moeten worden ondertekend, en aangezien dit niet is gebeurd, moet het, eventueel ambtshalve, nietig/ongeldig worden verklaard op grond van artikel 1341, tweede alinea, en artikel 1469-bis, derde alinea, punt 6, cod. civ. juncto artikel 1469-quinquies cod. civ., in de versie van beide artikelen die gold op het tijdstip waarop de overeenkomst is gesloten.
- 11 De Corte d'appello di Bologna heeft bijgevolg ten onrechte nagelaten deze clause ambtshalve nietig te verklaren. In dit verband betogen verzoekers dat de ambtshalve vaststelling van nietigheid niet kon worden uitgesloten door het impliciete gezag van gewijsde dat is verkregen na eerste arrest van de Corte di cassazione, aangezien consumentenbescherming hoe dan ook voorrang moet krijgen.
- 12 Subsidiair, voor het geval dit middel niet wordt aanvaard, hebben verzoekers aangevoerd dat de feitenrechter de hoogte van de door hen verschuldigde boete onjuist heeft vastgesteld en daarvoor een tegenstrijdige motivering heeft gegeven.

Korte uiteenzetting van de motivering van de prejudiciële verwijzing

- 13 Om te beginnen verwijst de Corte di cassazione naar zijn rechtspraak volgens welke de regeling inzake consumentenbescherming van toepassing is op een voorlopige koopovereenkomst voor onroerend goed wanneer deze wordt gesloten tussen een verkoper en particulieren die handelen voor doeleinden die geen verband houden met de uitoefening van een eventuele eigen beroepsactiviteit, zoals in casu het geval is (zie onder meer beschikking van de Corte di cassazione, Kamer 6-2, nr. 497 van 14 januari 2021).
- 14 In dit verband stelt de Corte di cassazione voorop dat aanbetalingen, boetebedingen en andere soortgelijke clauses, waarbij de partijen vooraf het bedrag zijn overeengekomen van de schadevergoeding die in geval van ontbinding

of niet-nakoming aan de ander verschuldigd is, op zich geen oneerlijk karakter hebben, aangezien zij niet vallen onder de bedingen bedoeld in artikel 1341 cod. civ. en daarom niet specifiek door de consument hoeven te worden goedgekeurd. Als gevolg van de regeling in de artikelen 1469-bis en 1469-quinquies cod. civ. die is ingevoerd bij wet nr. 52/1996 waarbij richtlijn 93/13 in nationaal recht is omgezet – welke regeling van kracht was op het tijdstip waarop de overeenkomst is gesloten – bestaat er niettemin een vermoeden dat bedingen die ertoe verplichten om in geval van niet-nakoming een onevenredig hoog bedrag te betalen, een oneerlijk karakter hebben. Dit oneerlijke karakter wordt bestraft met de nietigheid/ongeldigheid van deze bedingen, die volgens het genoemde artikel 1469-quinquies uitsluitend in het voordeel van de consument werkt en „ambtshalve door de rechter [kan] worden vastgesteld”.

- 15 Dit betreft evenwel een nieuw middel, dat verzoekers pas hebben aangevoerd in het kader van het tweede cassatieberoep dat zij na de terugverwijzing van de zaak hebben ingesteld, een middel dat in de eerste plaats in strijd is met een impliciet gezag van gewijsde dat is verkregen met betrekking tot de geldigheid en de werking van het betrokken boetebeding. Immers:

(a) ten eerste veronderstelt de beslissing van de Corte di cassazione in het eerste arrest dat het boetebeding moet worden gereduceerd omdat het onredelijk is, dat dit beding, dat van toepassing is geworden na de ontbinding van de overeenkomst wegens niet-nakoming door verzoekers, vanuit logisch-juridisch oogpunt noodzakelijkerwijs geldig is en werking heeft, en

(b) ten tweede hebben verzoekers in de eerdere instanties geen grieven aangevoerd over de nietigheid/ongeldigheid van het boetebeding.

- 16 In dit verband herinnert de Corte di cassazione eraan dat de terugverwijzing van een zaak een „gesloten” procedure is, die ertoe strekt een nieuwe uitspraak te verkrijgen ter vervanging van de uitspraak die door de Corte di cassazione is vernietigd. Volgens de rechtspraak over dit artikel is het partijen niet alleen niet toegestaan om het voorwerp van de zaak uit te breiden door nieuwe vorderingen te formuleren, maar gelden ook de beletsels die voortvloeien uit het impliciete gezag van gewijsde dat door het eerste arrest van de Corte di cassazione tot stand is gekomen, zodat het zelfs niet mogelijk is om kwesties aan te voeren of te behandelen die ambtshalve aan de orde kunnen worden gesteld en kwesties die, hoewel zij niet specifiek zijn behandeld, blijken te zijn opgelost door het antwoord op een ander vraagstuk (zie in die zin de beschikkingen van de Corte di cassazione, Kamer 2; nr. 29879 van 27 oktober 2023; Kamer 6-3, nr. 27736 van 22 september 2022; Kamer 6-5, nr. 26108 van 18 oktober 2018).

- 17 In die context voegt de Corte di cassazione daaraan toe dat de bevoegdheid om een eventuele nietigheid/ongeldigheid van het beding ambtshalve aan de orde te stellen in casu reeds is benut, aangezien de Corte di cassazione de mogelijkheid heeft gehad om deze nietigheid ambtshalve aan de orde te stellen, maar, aangezien deze rechter heeft beslist uitsluitend de motivering van de Corte d'appello

betreffende de verlaging van de boete te vernietigen, noodzakelijkerwijs is uitgegaan van de geldigheid en de werkzaamheid van dat beding (an), waardoor de terugverwezen zaak uitsluitend betrekking had op de vaststelling van de hoogte van de boete (quantum).

- 18 Niettemin herinnert de Corte di cassazione aan zijn vaste rechtspraak volgens welke de beginselen die zijn geformuleerd in de arresten van het Hof waarin het Unierecht wordt uitgelegd, de gevolgen van *ius superveniens* sorteren en rechtstreeks van toepassing zijn in het nationale recht, en dus ook in het kader van een zaak die is terugverwezen naar de feitenrechter, nadat de Corte di cassazione het arrest heeft vernietigd, doch met als enige limiet de reeds bestaande betrekkingen (zie in die zin onder meer arresten van de Corte di cassazione, Kamer 5, nr. 14624 van 25 mei 2023; Kamer 5, nr. 9375 van 5 april 2023). Bovendien heeft de Corte di cassazione, juist op het gebied van nietigheid ter bescherming van de consument, verklaard dat de aanwijzingen van het Hof op het gebied van oneerlijke bedingen in overeenkomsten tussen verkopers en consumenten erop wijzen dat rechters een sterkere bevoegdheid/verplichting hebben om nietigheid ambtshalve vast te stellen, wat essentieel is om misbruik ten nadele van zwakke contractpartijen (consumenten, spaarders, beleggers) af te schrikken en voor de goede werking van de markt (arrest van de Corte di cassazione, Verenigde kamers, nr. 26242 van 12 december 2014).
- 19 De Corte di cassazione vraagt zich daarom af of hij, ondanks de bepalingen van nationaal procesrecht die hem verplichten het gezag van gewijsde te eerbiedigen, de nietigheid/ongeldigheid van het litigieuze boetebeding toch ambtshalve dient vast te stellen, aangezien het gaat om een regeling ter bescherming van de consument waarbij het Unierecht op dit gebied ten uitvoer wordt gebracht.
- 20 De Corte di cassazione wijst er in dit verband op dat het Hof zich onlangs juist heeft uitgesproken over de verenigbaarheid van richtlijn 93/13 met bepaalde regels van procesrecht van bepaalde lidstaten (Spanje, Roemenië en Italië), die de executierechter (of de beroepsrechter) in geval van reeds in gezag van gewijsde gegane rechterlijke beslissingen beletten om het oneerlijke karakter van bedingen in overeenkomsten tussen consumenten en verkopers die het voorwerp zijn van de uitspraak die gezag van gewijsde heeft gekregen, ambtshalve te onderzoeken. Dit betreft de arresten van het Hof, Grote kamer, van 17 mei 2022, SPV Project 1503 e.a. (C-693/19 en C-831/19, EU:C:2022:395), Unicaja Banco (C-869/19, EU:C:2022:397), Ibercaja Banco (C-600/19, EU:C:2022:394), en Impuls Leasing Romania (C-725/19, EU:C:2022:396).

De verwijzende rechter wijst erop dat het Hof, met betrekking tot het Italiaanse recht, heeft geoordeeld dat artikel 6, lid 1, en artikel 7, lid 1, van richtlijn 93/13 zich verzetten tegen een nationale regeling die bepaalt dat wanneer de schuldenaar geen verzet heeft aangetekend tegen een betalingsbevel dat door een rechter op verzoek van een schuldeiser is uitgevaardigd, de executierechter later niet kan toetsen of de bedingen van de overeenkomst waarop dat bevel is gebaseerd oneerlijk zijn, omdat het gezag van gewijsde van dat bevel zich impliciet uitstrekt

tot die bedingen en het daardoor uitgesloten is dat de geldigheid daarvan wordt getoetst (arrest SPV Project 1503 e.a., C-693/19 en C-831/19)

Met betrekking tot de vraag of de handelswijze van partijen tijdens de procedure in aanmerking moet worden genomen, heeft het Hof in het arrest betreffende het Spaanse recht geoordeeld dat de genoemde bepalingen van richtlijn 93/13 zich verzetten tegen een regeling volgens welke de nationale rechter bij wie hoger beroep is ingesteld tegen een vonnis dat de terugbetaling in de tijd beperkt van bedragen die door de consument onverschuldigd zijn voldaan op grond van een oneerlijk verklaard beding, niet ambtshalve een middel inzake schending van die bepaling kan onderzoeken en niet de volledige terugbetaling van die bedragen kan gelasten, wanneer de omstandigheid dat de betrokken consument die beperking in de tijd niet heeft aangevochten niet kan worden toegeschreven aan diens totale passiviteit (arrest Unicaja Banco, C-869-19).

- 21 De Corte di cassazione voegt daaraan toe dat die rechtspraak in overeenstemming is met wat het Hof reeds eerder heeft vastgesteld met betrekking tot het beginsel van een doeltreffende bescherming van de consument, bedoeld in richtlijn 93/13 en artikel 47 van het Handvest, die zich verzetten tegen de uitlegging van een nationale bepaling die eraan in de weg staat dat de rechter bij wie een door een verkoper tegen een consument ingesteld beroep aanhangig is dat binnen de werkingssfeer van deze richtlijn valt en die bij verstek uitspraak doet omdat de consument niet is verschenen op de terechtzitting waarvoor hij was opgeroepen, de nodige onderzoeksmaatregelen neemt om ambtshalve het oneerlijke karakter te toetsen van de contractuele bedingen waarop de verkoper zijn vordering heeft gebaseerd, wanneer deze rechter twijfels koestert over het oneerlijke karakter van deze bedingen in de zin van bovengenoemde richtlijn (arrest Kancelaria Medius, C-495/19).
- 22 Om de hierboven samengevatte redenen schorst de Corte di cassazione de behandeling van de zaak en vraagt hij het Hof of richtlijn 93/13 aldus kan worden uitgelegd dat hij zich verzet tegen een nationale regeling van procesrecht die de rechter belet om de nietigheid/ongeldigheid van een oneerlijk beding ambtshalve vast te stellen indien dat beding impliciet gezag van gewijsde heeft gekregen in een eerdere procedure voor zowel de feitenrechter als de cassatierechter waarbij gedurende het gehele verloop steeds ervan is uitgegaan dat dit beding geldig en werkzaam was, zelfs indien de omstandigheid in aanmerking wordt genomen dat de betrokkenen tijdens de procedure nooit beroep hebben gedaan op die nietigheid/ongeldigheid.